

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ORDENACIÓ TERRITORIAL, HABITATGE, MOBILITAT, MAR I CICLE DE L'AIGUA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1093-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2025

Núm. 39

Presidència del Sr. Mauricio Rovira i de Alós

Sessió celebrada dia 26 de febrer de 2025

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. Compareixença del delegat del Govern a les Illes Balears sobre les mesures del control a la mar balear (escrit RGE núm. 12457/24, presentat pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca). (**No substanciada**) 550

II. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 1767/25, presentat pel Grup Parlamentari Mixt, de sol·licitud de compareixença del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua, Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, sobre les actuacions fetes i previstes per a la protecció, la vigilància i la recuperació de les praderies de posidònia de la mar balear. 550

III. PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 10701/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa al conveni ferroviari. 553

2) RGE núm. 13919/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a protecció i gestió sostenible dels recursos hídrics a l'illa d'Eivissa. 557

EL SR. PRESIDENT:

Bones tardes, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui de la Comissió d'Ordenació Territorial. Habitatge, Mobilitat, Mar i Cicle de l'Aigua, de 26 de febrer. En primer lloc, demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Sí, en el Grup Socialista Marco Guerrero substitueix Malena Riudavets.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. Qualcuna més?

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Pel Grup Mixt, i només per un tema, Cristina Gómez substituirà Pep Castells.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies. Qualcuna més? Molt bé.

I. Compareixença del delegat del Govern a les Illes Balears sobre les mesures del control a la mar balear (escrit RGE núm. 12457/24, presentat pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca).

Passam a la deliberació del primer punt de l'ordre del dia relatiu a la compareixença del delegat del Govern per informar sobre les mesures del control a la mar balear, sol·licitada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca mitjançant l'escrit RGE núm. 12457/24, i que va acordar la comissió a la sessió de la comissió del passat 12 de febrer.

Aquesta presidència els comunica que avui ha entrat al Registre de la cambra l'escrit RGE núm. 4847/25, presentat pel Sr. Alfonso Rodríguez Badal, delegat del Govern a les Illes Balears, mitjançant el qual comunica la no assistència a la sessió de la Comissió d'Ordenació Territorial d'avui per les raons que s'exposen a l'escrit. L'escrit el tenim, si volen una còpia el repartirem. Molt bé.

II. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 1767/25, presentat pel Grup Parlamentari Mixt, de sol·licitud de compareixença del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua, Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, sobre les actuacions fetes i previstes per a la protecció, la vigilància i la recuperació de les praderies de posidònia de la mar balear.

A continuació, passam al segon punt de l'ordre del dia relatiu a l'adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 1767/25, presentat pel Grup Parlamentari Mixt, article 46.2 del Reglament, mitjançant el qual sol·licita la compareixença del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua, Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, per tal de donar compte dins el seu àmbit sobre les actuacions fetes i previstes per a la protecció, la vigilància i la recuperació de les praderies de posidònia de la mar balear. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Mixt, té

la paraula la diputada Cristina Gómez per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Sí, efectivament, la posidònia oceànica és una de les plantes existents més longeves, pot viure fins a 100.000 anys i es va adaptar a viure a la mar Mediterrània també fa milions d'anys. Són xifres estratosfèriques.

Aquesta espècie només viu, com he dit, a la Mediterrània, i forma extenses praderies que creixen molt lentament, no més de 10 cm l'any. La seva principal forma de reproducció és asexual, per esqueixos, però també ocasionalment es reproduïx sexualment i produeix flors i fruits coneguts com olives de mar.

La posidònia oceànica està legalment protegida a nivell europeu des de l'any 1995 i a les Balears amb el Decret de posidònia 25/2018, que imposa restriccions per aconseguir la conservació activa de les praderies. També forma denses praderies que generen un hàbitat de gran valor ecològic: alimentació, refugi, reproducció, etc., per a la biodiversitat marina. És el nostre pulmó. La posidònia genera oxigen i ajuda que les aigües de Balears siguin transparents i cristal·lines. És protagonista fonamental front el canvi climàtic i global. Les seves praderies absorbeixen part del CO₂ produït per les activitats humanes. Per açò la Conselleria de Medi Ambient va crear el servei de vigilància de la posidònia el 2018.

Les dades de embarcacions mogudes per estar fondejades sobre la posidònia han estat aquestes -ens referim a Menorca-: 2019, 535; 2020, 841; 2021, 958; 2022, 911; i 2023, 1.241. És a dir, la bona notícia seria que ja sembla una tendència a augmentar aquesta moguda d'embarcacions.

Sis anys després hi ha molts de dubtes i preguntes sobre si el servei de protecció de la posidònia a Menorca, sobretot pel que fa a la temporada passada, el 2024, queda clar que el nombre d'embarcacions mogudes va en funció dels controls que es fan. En realitat no podem saber si són moltes o poques perquè ho hauríem de posar en el context de la feina que es fa.

De la mateixa manera que ja vaig explicar quan vàrem demanar la compareixença del conseller d'Agricultura com a responsable de l'Ibanat, ens miram Eivissa amb molta enveja, i reconeixem, açò sí, que la situació d'Eivissa és el resultat d'una feina diria que política, però també d'activisme que ve de molts d'anys per protegir les seves praderies. Per exemple, durant l'estiu de 2024 a Eivissa es varen comprovar més de 15.083 embarcacions i a Menorca només 2.589, tot i tenir una superfície de costa més gran.

Per tant, queda palès que a Menorca ens manquen recursos per poder protegir adequadament el litoral.

I bé, m'estic referint a una memòria d'una entitat conservacionista, però que fa un activisme vigilant, i no ho dic de forma metafòrica, que es diu SOS Posidònia a Menorca i en la seva memòria de 2024 destaca precisament que, de fet, hi ha algunes zones de Menorca que no tenen cap tipus de vigilància.

I no es tracta només de vigilar vaixells, sinó també altres circumstàncies que posen en perill les praderies. Per exemple, tema depuració d'aigües, que, a més, depenen del mateix conseller, vull dir que aniria molt bé que s'aprovi la seva compareixença, perquè no només li farem preguntes respecte del control d'embarcacions, sinó també sobre els efectes de les aigües residuals que s'aboquen a la mar, la depuradora de Maó i d'Es Castell i l'abocament previst per l'emissari de nova construcció de Binidali, serien preguntes que li voldríem fer.

També el perjudici que la salmorra de la dessalinitzadora de Ciutadella i de la que es preveu construir a la zona del Llevant, tenen un impacte directe en l'estat de la posidònia. Després també, el control d'algues invasores, obres portuàries, algunes també que depenen del mateix conseller, no?

Per tant, deman que es doni suport a aquesta petició. Nosaltres, al final, també pensam que hem d'insistir que els fondeigs es fan fora d'horari dels funcionaris i les funcionàries, vull dir, ja ho hem dit diverses vegades, les barques tornen de navegar a l'hora de sopar o, fins i tot, per passar el vespre, justament un horari on és molt difícil trobar personal que estigui fent vigilància, a no ser que sigui pràcticament de l'IBANAT, ja en mans de la Guàrdia Civil.

Per tant, agrairia el suport a aquesta iniciativa, com el vaig tenir quan vaig demanar la compareixença del Sr. Simonet per la part que li correspon de l'IBANAT.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Gómez. Passam al torn de fixació de posicions. En primer lloc, té la paraula el Grup Parlamentari Socialista, la diputada Pilar Carbonero, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Moltes gràcies, president. Bones tardes, diputats i diputades. Sra. Gómez, li farem un vot favorable a la sol·licitud de compareixença perquè consideram important que el conseller vengui a donar compte de les actuacions fetes i de les que té previstes també, en matèria de protecció i vigilància i recuperació també de las praderies de posidònia a les Illes Balears i concretament a Menorca, per la situació comparativa que bé ha expressat.

Hem de dir que a Balears hem estat pioners en matèria de protecció de posidònia. El decret de 2018 va ser una fita important que va aprovar el govern de progrés perquè va ser la primera norma que protegia la posidònia. De fet, després ho varen copiar altres territoris. I, per què dic açò?, perquè tenim una bona eina per fer feina en la protecció de les praderies de posidònia, que tenen tots els beneficis que vostè ha expressat i crec que molts d'altres també.

Per açò, creim que és necessari que el conseller ens vengui a explicar a veure quina continuïtat dóna a aquestes polítiques de protecció i també quina continuïtat dóna a l'aplicació del mateix decret.

I, bé, no només estam interessats en el servei de vigilància, que sí que és una de les línies importants, sinó també en el tema d'informació a la ciutadania, als navegants per evitar fondejos irregulars.

Hem de dir que nosaltres, a principi de legislatura, vàrem presentar una proposició no de llei, en la qual demanàvem que es fes una aplicació amb la qual tots els mariners poguessin veure la cartografia, que s'ha fet també una feina molt important de les padreries que hi ha, però que hi hagués una comunicació quan fondeges, i açò ajudaria molt els serveis de vigilància, no?, perquè dius: "Bé, s'ha fondejat una barca, però està ben fondejada o no, o està massa arran o el que sigui...", no?

Hem de dir que el Grup Parlamentari Popular va votar en contra perquè ens va dir en el seu moment que ja ho tenien en marxa. Ens sembla que no està en marxa. Creim que és una bona eina i bé, també ens agradaria demanar al conseller per aquest fet.

Després, també hi ha tot el tema de les instal·lacions de camps de boies sostenibles o ecològiques, que hi ha més de 3 milions de fons europeus. També estaria bé que ens expliqués com estan aquests projectes.

Després, la recuperació també de..., és a dir, plantació de praderia, que hi ha un projecte a Fornells. Després el retorn de la posidònia també en platges, en temes de neteja de platges i tot el tema de la recuperació d'aquestes... d'aquestes... plantes, ara anava a dir algues, no, són plantes, que es retiren per a la neteja i que després és important durant la temporada d'hivern..., bé, un llarg etcètera.

Li donarem suport perquè creim que la transparència i la rendició de comptes és de les coses més importants d'un govern i creim que, en aquesta matèria en concret, hi ha prou material perquè vengui el conseller i li puguem fer les preguntes pertinents i les explicacions concretes també de cada projecte i de cada línia d'acció.

Moltes gràcies per la iniciativa i li donarem un vot favorable.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies, diputada Carbonero. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el diputat Ferran Rosa, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. Vagi per dit que donarem suport a la proposició de la Sra. Gómez i del Grup Mixt, i li deman disculpes perquè centraré la meua intervenció en el que ha succeït abans d'aquesta proposta i no tant en la seva proposta en sí, que crec que ja la vàrem discutir quan va proposar vostè la compareixença del Sr. Simonet i, en conseqüència, també li donarem suport.

La Sra. Carbonero ens plantejava ara, fa trenta segons, que la transparència i la rendició de comptes eren de les coses més importants d'un govern i precisament en aquesta mateixa línia, des de MÉS per Mallorca, vàrem plantejar que, davant la situació de descontrol que viu la mar balear i que hi ha una situació de competències compartides, havien de comparèixer una sèrie de persones davant d'aquesta comissió, algunes que són competents en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i en aquest cas vostè ha plantejat el Sr. Lafuente, però d'altres que són competents en el Govern de l'Estat, com pugui ser el delegat del Govern, que és qui ens ha d'explicar quina és la situació que viu la mar balear i quines mesures s'havien de prendre i posar en marxa precisament per frenar el descontrol que patim i que pateix la posidònia, però que pateixen també tots els usuaris de la mar, els més fràgils i vulnerables com puguin ser els ecosistemes marins, però també els usuaris que som els humans.

I, en aquest sentit, a mi em pareix un escàndol que el delegat del Govern no vulgui comparèixer davant aquest parlament i davant la sobirania dels illencs per explicar ni que sigui què és el que fa la Delegació del Govern per protegir els illencs i els ecosistemes que ens envolten, sabent que hi ha una situació de competències compartides, perquè les aigües interiors són competències de la comunitat autònoma, però les aigües exteriors són competència de l'Estat, i que el límit entre unes i altres no sempre és clar.

En aquest sentit, nosaltres donarem suport a aquesta compareixença perquè creim que, efectivament, la transparència i la rendició de comptes són importants, independentment de qui sigui qui governa, si són els nostres o són els dels altres.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rosa. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la diputada Margalida Pocoví, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Gràcies, president. Bones tardes, senyores diputades i senyors diputats. Aquest acord de compareixença del conseller Lafuente, conseller de la Mar i Cicle de l'Aigua, en aquesta comissió d'Ordenació Territorial, Habitatge, Mobilitat, Mar i Cicle de l'Aigua, sol·licitada per la Sra. Gómez, per informar sobre les actuacions fetes i previstes per a la protecció i vigilància i recuperació de les praderies de posidònia a la mar balear..., per tots és ben sabut que les praderies de posidònia constitueixen una reserva de biodiversitat per una gran quantitat d'espècies animals i vegetals que hi troben un lloc d'alimentació, protecció i guarderia juvenils. A més, fixen el CO₂, produeixen oxigen i gran part del sediment que forma l'arena de les nostres platges i protegeixen el litoral arenós contra l'erosió.

Aquestes són les principals funcions d'aquestes praderies de posidònia, planta exclusiva de la mar Mediterrània i de rellevant importància en l'ecosistema mar, platja, duna, motiu

més que suficient per vetllar per la seva conservació i protecció. En aquesta línia, aquest govern des de la conselleria competent en la matèria, fa feina per la seva protecció i conservació.

En aquest sentit, m'agradaria aclarir les competències en matèria de protecció, vigilància i recuperació de les praderies de posidònia a l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i assenyalar que aquesta responsabilitat no recau en la Conselleria de la Mar del Govern sinó en la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.

El marc normatiu i competències, d'acord amb la normativa vigent, la gestió i protecció dels recursos naturals marins, incloent-hi la conservació de les praderies de posidònia, està regulada en el Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la posidònia oceànica a les Illes Balears.

En aquest sentit, la Conselleria de la Mar i Cicle de l'Aigua no ostenta competències en matèria de protecció i recuperació del medi marí pel que fa a la flora i als hàbitats submarins. La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural és l'òrgan competent en matèria de medi ambient i biodiversitat marina, incloent-hi la vigilància i la conservació de les praderies de posidònia, tal com recull l'article 12 del Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la posidònia oceànica a Balears.

Quant a la vigilància, diu: "les funcions de vigilància, inspecció i control que estableix aquest decret corresponen a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i s'exerciran a través de les direccions generals d'Espais Naturals i Biodiversitat i, si n'és el cas, d'Ordenació del Territori, així com a través dels serveis d'agents de medi ambient en l'àmbit a què es refereix l'article 1.3 d'aquest decret i sense perjudici de les funcions que corresponen a l'Administració General de l'Estat, els consells insulars i els municipis de les Illes Balears en l'àmbit de les seves competències pròpies".

En conclusió, i per tot l'exposat anteriorment, s'estableix que la Conselleria de la Mar del Govern de les Illes Balears no és l'òrgan competent en la protecció, la vigilància i la recuperació de les praderies de posidònia. Aquestes competències recauen en la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, segons l'estipulat a la normativa vigent.

En conseqüència, el nostre vot serà en contra de la compareixença del conseller de la Mar a aquesta comissió per tractar el tema de la vigilància, la protecció i la recuperació de les praderies de posidònia a la mar balear per no tenir la competència en aquesta àrea.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pocoví. Acabat el debat, passarem a la votació de l'escrit que sol·licita la compareixença RGE núm. 1767/25. Votam.

LA SRA. SECRETÀRIA:

6 vots a favor, 7 vots en contra.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. En, conseqüència, es rebutja recaptar la compareixença del conseller de la Mar i Cicle de l'Aigua, Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, per tal de retre comptes sobre les actuacions fetes i previstes per a la protecció, vigilància i recuperació de les praderies de posidònia de la mar balear.

Continuam, passam al següent punt de l'ordre del dia, el tercer, relatiu al debat i votació de les Proposicions no de llei RGE núm. 10701/24 i la 13919/24.

III.1) Proposició no de llei RGE núm. 10701/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa al conveni ferroviari.

Començam el debat amb la Proposició no de llei RGE núm. 10701/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa al conveni ferroviari. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la diputada Margalida Pocoví per un temps de cinc minuts. Té la paraula.

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Gràcies, president. No fa ni un mes que hem començat aquest nou període, el primer període de sessions parlamentàries de 2025, i amb la d'avui ja seran tres les proposicions no de llei que aquesta comissió haurà debatut relatives a la millora de la xarxa ferroviària a Mallorca. Si no fos per les dates de registre d'aquestes PNL podríem pensar que formen part dels actes de commemoració del 150è aniversari de la primera línia de ferrocarril a Mallorca, la línia que comunicava Palma-Inca, inaugurada concretament el 24 de febrer de 1875.

Si miram molts d'anys enrere ens adonam que hi va haver un temps que el tren era el principal mitjà de transport a Mallorca. Més de mil persones hi feien feina, disposava de 244 quilòmetres i connectava trenta-tres pobles. Però en els anys seixanta, la influència del cotxe, considerat el mitjà de transport més ràpid i eficaç, va desfavorir l'interès pels desplaçaments en tren.

Actualment, els Serveis Ferroviaris de Mallorca disposen just de 109 quilòmetres de vies. Tan sols connecta divuit pobles. Per tant, tenim 135 quilòmetres menys de vies de tren que fa seixanta anys i un milió de cotxes que circulen per les nostres carreteres.

No obstant això, als darrers anys han estat diversos els factors, com puguin ser els embossos, la manca d'aparcament o bé la gratuïtat del transport públic, que han influenciat a incrementar l'ús habitual del tren pels ciutadans que es desplacen al lloc de feina, els estudiants, bé, la població en general.

Les dades indiquen que s'ha convertit en una avantatjosa alternativa al transport privat, motiu pel qual aquest govern

aposta fermament per la millora del servei i incrementa freqüències i sumant metres de xarxa ferroviària que connecti més nuclis urbans. Una passa més per anar avançant cap a un model de mobilitat sostenible.

Al Pla director sectorial de mobilitat es contemplen ja algunes mesures i accions per ampliar la xarxa ferroviària existent a Mallorca, entre les quals hi ha el corredor de Migjorn, Palma, aeroport, Lluçmajor, Campos; corredor Sa Pobla, Alcúdia; o bé el corredor de Manacor a Artà. Un pla de mobilitat aprovat per l'anterior equip de govern l'any 2019, però ara..., 2023 encara no s'havia fet res al respecte. Parlem d'uns projectes que, per qüestió d'índole econòmica i pressupostària, requereixen de finançament estatal.

Sens dubte, és de vital importància comptar amb recursos estatals per al finançament d'aquests projectes d'ampliació i millora de la xarxa de tren a Mallorca. Per això, la recuperació del conveni ferroviari es considera una necessitat imprescindible per poder executar ampliacions de la xarxa ferroviària que estan previstes al Pla director de mobilitat. I, evidentment, amb els ajusts i modificacions pressupostàries que resultin de la tramitació administrativa, com pugui ser l'estudi informatiu, el projecte bàsic o el projecte constructiu.

Però a l'espera d'aquest finançament estatal, el Govern de Marga Prohens s'ha posat a fer feina perquè aquests projectes puguin ser una realitat. En aquests divuit mesos de legislatura s'han iniciat els estudis informatius del tren d'Alcúdia i el tren de Llevant, s'ha realitzat l'estudi informatiu del tren de Lluçmajor i fa quatre mesos ja va passar a exposició pública. Està previst aquest 2025 adjudicar la redacció dels projectes, el 2026 l'aprovació del projecte i l'exposició pública amb l'avaluació d'impacte ambiental, el 2027 licitació i adjudicació de les obres, el 2028 iniciar obres i esperem que el 2032 puguin estar finalitzades.

Amb aquesta proposició no de llei, presentada pel Grup Parlamentari Popular, s'insta el Govern d'Espanya a firmar un conveni ferroviari amb el Govern de les Illes Balears per garantir el finançament d'aquests projectes. Per una part, es demana que aquest conveni contempli l'import que garanteixi la viabilitat del finançament de les obres amb un calendari de finançament plurianual. I, per altra part, que les aportacions anuals siguin adequades al ritme d'execució de les infraestructures ferroviàries, de manera que es garanteixi la viabilitat d'execució.

Pensem que l'ampliació d'aquesta xarxa ferroviària facilitaria el desplaçament per carretera dels ciutadans de Mallorca, a part de tots els beneficis mediambientals i socials que comporta. Ens agradaria, per tot el que he explicat, comptar amb el seu suport.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pocoví. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca s'han presentat dues esmenes, [RGE núm. 4842 i 4843/25](#). Per a la seva defensa té la paraula el diputat Ferran Rosa, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. La veritat és que quan vaig veure aquesta proposició no de llei vaig tenir una sorpresa majúscula, Sra. Pocoví, i un poc en relació amb el plantejament que ha fet vostè a la seva exposició. Vostè ha parlat de recuperar el conveni ferroviari. I em sorprèn, precisament, perquè vostè parla de recuperar i quan parla de recuperar és perquè ja no el tenim. I si ja no el tenim, ens hem de demanar, com hem arribat a no tenir-lo. I jo crec que val la pena fer un repàs històric de quin conveni ferroviari parlam, perquè crec que la seva exposició i la seva proposició no de llei és una desmemòria absoluta, perquè es deixen aquelles parts fonamentals de com hem arribat fins aquí.

18 d'octubre del 2008, Magdalena Álvarez i Francesc Antich signen un conveni ferroviari per un import de 443,75 milions d'euros. En aquest s'inclouen mesures com l'electrificació dels trens de la xarxa, la supressió de passos a nivell, l'allargament de la línia de Sa Pobla-Alcúdia, l'allargament de la xarxa de Manacor a Artà i, eventualment, fins a Cala Rajada, la construcció de tallers a Son Rullan i l'estudi de nous tallers a S'Enllaç, així com l'adquisició de diverses unitats. No s'inclou el tramvia, al qual vostès varen renunciar recentment, però sí que esmentava que, eventualment, es podia incorporar a través dels pressuposts generals de l'Estat.

Amb el conveni signat dia 18 d'octubre del 2008, a l'any 2009 es licita el projecte d'Artà, d'allargament de la línia de tren a Artà, de Manacor a Artà, s'adquireixen també les unitats i s'inicien les obres el 2010, en concret, el 27 de març del 2010 es posa la primera travessa de la línia de Manacor a Artà. Arriben els 57 primers milions d'euros de l'Estat, com a avançament, precisament, per fer front als costos de les obres així com es van certificant. I passa que el maig del 2011 guanya per majoria absoluta el Sr. José Ramón Bauzá i el Partit Popular, amb la intenció, supòs, d'allargar aquestes línies, com planteja el Sr. Orta, doncs el situen a ell al capdavant de Serveis Ferroviaris de Mallorca.

Però, oh, sorpresa!, en aquell moment el Sr. Orta no devia tenir ganes d'allargar la xarxa o fer complir el Pla director sectorial i el que fa, el setembre del 2011, és paralitzar les obres, plantejar que les obres no poden continuar en cap cas i que s'han de transformar les obres en una fila llarga de 30, 40 quilòmetres d'arbres en línia recta. La paralització de les obres, a més d'haver de fer front a tota aquella despesa que ja s'havia compromès o ja s'havia executat, implica retornar a l'Estat 57 milions d'euros que s'havien pagat per fer un tren que mai no va arribar.

Per tant, quan parlam de recuperar un conveni ferroviari, hauríem de plantejar quin conveni ferroviari, Sra. Pocoví, el que el Sr. Bauzá i el Sr. Company varen deixar perdre, 443 milions d'euros? Perquè és que parlam d'això.

Vostè planteja a la seva exposició que el drama de tot plegat és que a Catalunya es transfereixen les competències del rodalies i que, a més a més, invertirà l'Estat en millores del rodalies. I jo els dic, amb tot l'afecte del món, que deixin d'estar acomplexats pel que pugui reclamar la Generalitat o els partits d'àmbit català, que es preocupin manco pel que succeeix

al rodalies de Catalunya i es preocupin més pel que succeeix als trens de Mallorca, perquè són precisament els electors de Mallorca o de les Illes Balears els qui els haurien de preocupar i no tant els del Principat.

Però és que, a més a més, vostès plantegen que, bé, que el que volen és un conveni ferroviari per executar una sèrie d'obres. Quines obres? Les que a vostès els interessen? Les que s'aixequin de bon matí per dir que són rellevants? Jo, precisament per això, els he fet l'esmena, afegint un punt 2, per dir: bé, si aconseguen un conveni ferroviari, jo esper que executin aquelles obres, els agradin a vostès o no. Però si són obres que estan previstes a un pla director sectorial i vostès compten amb finançament les hauran d'executar. O sigui que si, per exemple, el conveni ferroviari amb l'Estat preveu un tramvia o preveu un tren a Llevant, les dues com a mesures previstes en el Pla director sectorial, vostès entenc que les hauran d'executar. O és que només els interessarà fer un tren a l'aeroport? Aquesta és la meua pregunta, i per això hem fet aquesta esmena, com a mínim per confirmar cap on van els trets.

I l'altra de les qüestions que crec que és important, perquè aquí parlam sobretot d'infraestructura, però és que és només infraestructura, és que el Reial Decret Llei 4/2019, que és el del REB, el Règim Especial de les Illes Balears, preveu en el seu article 15.2 que l'Estat ha de fer front als costos operacionals del servei de transport públic de Balears, així com ho fan a les grans àrees metropolitanes de l'Estat. I, per tant, consideram imprescindible que l'Estat també assumeixi aquests costos.

Confii que el Grup Popular accepti les dues esmenes i, en funció del que faci, votarem en conseqüència.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Passam al torn de fixació de posicions, en primer lloc, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el diputat Damià Borràs, per un temps de cinc minuts.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Sí, gràcies, president, molt bones tardes a tothom. El Sr. Rosa que parlava (...) s'ha anticipat i m'ha deixat sense una part dels arguments per exposar, perquè...

(Se sent de fons el Sr. Rosa i Gaspar de manera inintel·ligible)

... -sí, però, m'ha deixat amb una pregunta que crec que mereixerà que els mitjans de comunicació, en el seu moment, ho facin públic-, que és com el Sr. Orta ha arrancat els arbres que ell mateix va plantar, perquè hi ha unes vies que eren de tren, d'aquestes que ha explicat que tenien moltíssims d'anys la Sra. Pocoví, que el Sr. Orta i el Sr. Company, quan aquí l'actual presidenta del Govern era la portaveu adjunta del Grup Parlamentari Popular, van decidir convertir unes vies de tren en via verda, és a dir, en passejos, que impossibiliten que ara, o fan molt més difícil ara que es pugui fer ràpidament xarxa de

tren, perquè ara sembla que el Sr. Orta es dedica a arrabassar, a arrencar els arbres que ell mateix va sembrar.

Dit açò, votarem a favor de la iniciativa en principi, i si accepta les esmenes del Sr. Rosa, igualment li votarem a favor, perquè entenem que és bo i necessari que es reprengui quan a Mallorca hi havia moltíssim de tren, amb una sèrie de particularitats. La Sra. Pocoví sempre ens diu que vivim a un món distòpic, l'oposició, però avui crec que jo li puc dir que, amb tot l'afecte que li tenc, vull dir vostè ens ha fet entrar en una petita distopia a tots plegats, perquè, evidentment, ja m'agradaria a mi, que som de sempre federalista, que a l'any 1933 ja tinguéssim comunitat autònoma a les Illes Balears, com vostè afirma en aquesta proposició no de llei, i que l'any 1944 ja existissin uns Serveis Ferroviaris públics a Mallorca, com també afirma al començament de la conselleria, sé que és una errada, però evidentment permeti'm fer la petita broma afectuosa, perquè ja ens agradaria que el tren funcionés ja en aquell moment.

Algunes apreciacions, el per què ha desaparegut la importància del tren a Mallorca crec que és més complex que no només que el cotxe era més ràpid o es considerava més ràpid, perquè, evidentment, aquí hi havia molts d'interessos creats per convertir un sistema col·lectiu en un sistema privat, des de construcció de més carreteres, des de la venda d'automòbils, de tots els interessos privats legítims, però que el règim dictatorial com el que hi havia en aquell moment va afavorir els sistemes privats individuals davant dels sistemes públics.

Així i tot, ja en democràcia hem vist com es fan perdre vies de tren perquè es van tancar rutes, es van tancar en democràcia, per part del Sr. Company, es van tancar... també es varen arrancar vies de tren i renunciar, com ha dit el Sr. Rosa, a més de 400 milions. I, evidentment, a partir d'aquí el nou conveni ferroviari, sí, es parla vinculat al REIB, val a dir una qüestió, que crec que s'ha d'emfasitzar, que és que el REIB no parla de transport ferroviari, parla de transport terrestre, i açò afecta totes les Illes, no només Mallorca; és a dir, i oblidem que la resta d'illes, que no tenen transport ferroviari, també tenen transport públic, tenen transport terrestre i tenen necessitat d'estar vinculades a aquest sistema de finançament per ajudar que es puguin desenvolupar les xarxes de transport de la resta d'illes.

I aquí s'oblida. I també han renunciat últimament a un projecte finançat per l'Estat com és el tramvia. També sembla que el tramvia no és un tren, i ho és, però, és clar, es veu que no era del gust del Govern actual.

I en tot cas, ja per acabar, tenc molt poc més a afegir, vull dir que evidentment donem suport, esperem com, accepti vostè o no, esperem que el govern, si arriba el finançament estatal que n'ha d'arribar, després l'executin i faci i l'emprin per fer tren i per fer transport públic per carretera.

I per acabar, em deixi manifestar que em genera una certa sorpresa aquesta proposició no de llei que vostè ha presentat, que la va enregistrar dia 25 de... -perdoni- dia 25 de febrer són les esmenes, la va presentar dia 7 del vuit, i encara l'hagi mantinguda, perquè dia 25 del 10, després de la reunió de la

Sra. Prohens amb el Sr. Sánchez, a La Moncloa, el Sr. Sagreras, i no una *fake news*, perquè és una foto, és de la web del PP de Balears, no és una *fake news*, o és que tota la web és una *fake news* en ella mateixa, açò no ho acabam de saber, diu que el PP de Balears, vostè supòs que hi queda inclosa, "*se muestra satisfecho con el compromiso de Sánchez de revisar el convenio de carreteras y trabajar en el ferroviario*". Vull dir, que si *está satisfecho*, significa que la cosa va bé. Esperem que el Sr. Sagreras un dia pugui comparèixer aquí i digui que "*está satisfecho con las obras ejecutadas de tren por parte del Govern de Prohens*".

També ens n'alegrarem molt des de l'oposició. I per açò, en principi, li votarem a favor.

Gràcies president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Borràs. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el diputat Josep Castells, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Bé, començaré assenyalant un aspecte d'aquests subliminals que a vegades ja t'indiquen una mica com ha estat plantejada la proposició no de llei, que és normalment per signar... normalment signen dos, quan és un contracte signen dos, no? Llavors, em fa gràcia que aquí només instem a un a signar, no?, l'altre ja ve signat de casa, el Govern de les Illes Balears ja ve signat de casa, no?

I dic "subliminal" perquè segurament el lògic seria instar el Govern de l'Estat i el Govern de les Illes Balears a signar un conveni, no instar el Govern de l'Estat a signar amb el Govern de les Illes Balears que, d'alguna manera, sembla que estiguem posant la pistola al pit al Govern de l'Estat de dir: "Signa el que sigui, el que l'altre et posarà al davant". Ja sé que pot semblar un matis, però jo crec que denota l'estat d'ànim amb el qual s'ha redactat aquesta proposició no de llei.

A banda d'aquest aspecte subliminal, però,... perquè, és clar, fixi's que, d'alguna manera, això és com un xec en blanc, perquè diem "(...) el finançament de nous projectes d'ampliació" i d'alguna manera, vostè, Sra. Pocoví, en la seva presentació ha parlat de tots els projectes que estan en marxa, en un nivell o altre d'implementació, és clar, no?, Alcúdia, Artà, el Sr. Rosa ha fet referència al tren a l'aeroport. Em queda el dubte de què són els nous projectes d'ampliació. No sé si tots aquests que vostè ha esmentat ja són nous o és que s'estan plantejant altres coses. Llavors, des d'aquest punt de vista, se'm fa una mica difícil votar a favor d'aquesta proposició no de llei, perquè crec que és poc precisa i no es veu clarament el que es vota.

A banda que els he de dir, que em sembla que ja els ho he dit alguna vegada, he fet la broma que, si em permeten dir-ho així, jo quan els mallorquins es posen a parlar de trens jo ja hem poso la mà a la cartera, perquè, és clar, jo..., i això va tant pel seu govern com per l'anterior, eh?, perquè, és clar, hi ha en aquests... (...) els projectes faraònics que... que l'ordre de

magnitud és el centenar de milió d'euros, és clar, “no, però si nosaltres amb 4 o 5 milions d'euros per arranjar una mica les línies d'autobús ja en tendriem prou”, la Sra. Palau riu també perquè a Eivissa... i el Sr. Guerrero... segurament pensen el mateix, no?

Llavors, què vull dir amb això?, que d'una banda, tota la solidaritat, perquè jo estic totalment a favor del transport públic i totalment a favor del tren, però em reca votar a favor en blanc una cosa que després es tradueix en centenars de milions d'euros que, com molt bé assenyalava el Sr. Borràs..., és clar, al final, el transport terrestre és tot, i si posem tots els doblers en una banda, doncs després resulta que no en tenim per altres que tal vegada amb molts menys milions solucionaríem problemes també importants.

I és per tot això que la meva intenció era abstenir-me en aquesta proposició no de llei, abstenir-me perquè, tot i aquests dubtes, nosaltres estem a favor que a Mallorca pugui haver-hi tren, que es pugui ampliar la xarxa de tren, que puguin millorar les freqüències, que puguin millorar els combois, estem a favor de tot això, però no estem a favor d'anar fent... afirmacions en blanc, perquè, és clar, després ens vénen els projectes faraònics que comporten un gran desequilibri entre les inversions en transport terrestre que es fan a Mallorca i les inversions en transport terrestre que es fan a la resta d'illes.

A banda d'això, crec que les esmenes, la veritat, que ha exposat el Sr. Rosa estan molt ben plantejades, en el sentit de donar més... més solidesa al que vostès demanen, i per tant, si les admeten hi votaria a favor.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies, Sr. Castells. Volen una suspensió o continuam? Continuam...

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Continuam.

EL SR. PRESIDENT:

Idò, té la paraula la diputada Margalida Pocoví, per indicar si accepta o no accepta les esmenes. Molt bé, té la paraula.

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Gràcies, president. Sr. Castells, jo crec que he dit i he remarcat que els projectes són els que estan contemplats en el Pla director sectorial que es va aprovar l'any 2019, tren de Lluçmajor, són..., exacte... és que no s'havia fet res, simplement estan escrits al Pla director sectorial, però a 2023 no s'havia fet absolutament res.

Per part del Grup Socialista, només un detall, amb tot el meu respecte a tots els membres, però em sorprèn que no pugui venir un mallorquí a defensar una actuació que es pugui fer aquí, amb tots els meus respectes, d'acord?

Sí que he de dir que el compromís del Sr. Sánchez a nosaltres ens crea molts de dubtes, perquè diu blanc ara, negre demà i mai no sabem cap on acaben aquests compromisos.

(Remor de veus)

I si parlam de recuperació de conveni ferroviari, perquè sí, es va perdre, perquè el Govern de la Sra. Armengol el va malbaratar amb el factor d'insularitat.

I, Sr. Rosa, sí, es va eliminar el tramvia de Palma i es va eliminar el tramvia de Palma perquè... nosaltres..., és ver que és al Pla director sectorial, però ja diverses vegades s'ha comentat i s'ha rebutjat aquest projecte perquè és un traçat que afecta greument la mobilitat dins la ciutat i a més el temps de connexió entre Palma i l'aeroport amb el tren que es té previst és tres vegades més ràpid.

I sí, he de dir que aquest tramvia no estava finançat, just hi havia firmat un protocol d'intencions amb l'Estat, firmat amb el Sr. Sánchez en funcions i just estaven pressupostats 20 milions, que no basten ni per comprar el parc mòbil.

Vostè ha comentat respecte del finançament, que no deixassin de retreure..., i és ver que a la PNL queda constància del finançament cap a Catalunya. A vostè potser que no li importi, però nosaltres consideram que és un greuge comparatiu el que es dona a Catalunya per un... càrrec, per una cadira, i el que es dona a Balears. Sí, a Catalunya 1.058 milions per a rodalies, d'acord?, i aquí li costa... Nosaltres consideram que sí, que a Catalunya realment es donen regals i sí que ens molesta, evidentment. A vostè pot ser que no, però a nosaltres sí i consideram que s'hauria d'equiparar a totes les comunitats, d'acord?, amb el mateix... la condonació del deute del Sr. Sánchez als ciutadans de Balears ens surt a pagar, a Catalunya guanyarà cada ciutadà 300 euros, mentre que cada ciutadà de Balears haurà de pagar, costarà 400 euros. Si això a vostès els fa gràcia, no sé... si als ciutadans de Balears els en fa o els en fa, però aquesta és la realitat.

Quant a les esmenes que vostè ha presentat, agraïm que les hagi presentat, de fer, per completar aquesta proposició no de llei. Quant a l'esmena 4842, estam totalment d'acord amb l'esmena tal com es redacta en el text de la PNL. Estam d'acord amb el desplegament i aplicació efectius per part de l'Estat pel que fa referència al transport públic, al REB. Ara bé, no l'acceptarem perquè consideram que són fons de finançament diferents, per una part hi ha el REB i, per una altra part, el conveni ferroviari. Per tant, repetesc, hi estam d'acord, però per evitar generar confusions i malentesos no acceptarem aquesta esmena.

L'esmena 4843 sí que l'acceptarem, per suposat que el compromís és executar tots els projectes ferroviaris del conveni. El conveni... esperem que contemplin tots els projectes del pla director, els tres projectes que he anomenat anteriorment, que es firmin i que comptin amb el finançament estatal. I, evidentment, el conveni es firmarà amb les dues parts implicades, Sr. Castells.

Reiter la importància de rebre finançament de l'Estat per poder executar aquests projectes d'ampliació contemplats en aquest pla director de mobilitat.

I, finalment, agrair als diferents grups parlamentaris el seu suport a aquesta proposició no de llei.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pocoví. Per tant, acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 10701/24. La diputada Pocoví ha comentat que accepta l'esmena RGE núm. 4843/25, que afegeix un nou apartat. Correcte? Podem votar conjuntament? Sí?

Doncs, votam.

LA SRA. SECRETÀRIA:

12 vots a favor y 1 abstenció.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies. En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 10701/24, relativa al conveni ferroviari amb l'esmena incorporada, la RGE núm. 4843/25.

III.2) Proposició no de llei RGE núm. 13919/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a protecció i gestió sostenible dels recursos hídrics a l'illa d'Eivissa.

Tot seguit passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 13919/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a protecció i gestió sostenible dels recursos hídrics a l'illa d'Eivissa. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el diputat Marco Guerrero, per un temps de cinc minuts.

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Gràcies, president. Bones tardes, senyores i senyors diputades. Quan vaig presentar aquesta proposta, aquesta proposició no de llei, era amb la intenció d'abordar una problemàtica com és la gestió sostenible dels recursos hídrics de l'illa d'Eivissa que afecta sobretot els agricultors, però també la vida quotidiana de milers de persones i la sostenibilitat ambiental, econòmica i social de l'illa.

En el cas d'Eivissa, que al final aquesta proposta està exclusivament centrada en el cas d'Eivissa, però també es podria extrapolar a la resta de les Illes, però és cert que en el cas d'Eivissa les diferents institucions al llarg dels anys han anat fent i construint infraestructures i treballant amb certa visió de futur, com ho demostren les tres dessaladores que ja tenim per a l'illa, el sistema d'interconnexió entre elles, la darrera depuradora lliurada pel Govern d'Espanya al Govern balear o l'elaboració del Pla hidrològic de les Illes Balears aprovat la passada legislatura pel govern progressista.

Tot i això, a dia d'avui encara queda molta feina a fer i som conscients que necessitam fins i tot alguna infraestructura nova, com podria ser una altra bassa de regadiu perquè la que tenim actualment han tardat molt en posar-la en funcionament i es va construir fa trenta anys al municipi de Santa Eulària. Però, sobretot, el que necessitam és optimitzar els recursos i les infraestructures ja existents.

Perquè Eivissa actualment passa per una situació d'extrema vulnerabilitat hídrica com a conseqüència de la sobreexplotació dels aqüífers, la proliferació de pous il·legals i, sobretot, la pressió desmesurada sobre els recursos de l'aigua durant la temporada alta de turisme. I no és normal que amb aquestes necessitats no estiguem aprofitant ja l'aigua depurada d'Eivissa, que actualment encara se segueix tirant a la mar per estar massa dessalada, per no tenir la infraestructura necessària per reaprofitar-la.

De fet, Eivissa tira a la mar deu vegades més aigua depurada de la que necessita l'agricultura. I és per això que hem presentat aquesta iniciativa amb la intenció -insistim- d'aprofitar i optimitzar els recursos que ja tenim. No ens podem permetre seguir malbaratant un recurs tan escàs com l'aigua amb la situació de sequera actual.

A més de tot això comentat, hem d'afegir la nova realitat climàtica. Eivissa i Balears ja no tenen les pluges que tenien fa anys. Així, doncs, si sumam totes aquestes qüestions esmentades el resultat és una Eivissa que pateix una situació límit i que exigeix noves solucions com, sobretot, demanen des del sector agrari. Perquè no podem permetre que la degradació dels nostres recursos continuï sense fre, com passa per exemple als aqüífers que estan totalment..., quasi esgotats i amb l'aigua pràcticament ja molt salada. A més, també hem de tenir clar que hem de canviar aquesta mentalitat expansiva que encara té sobretot la dreta, la dreta social i política, perquè si continuam incrementant la demanda mai no podrem construir prou dessaladores. Necessitam posar límits.

Respecte de noves inversions vàrem veure amb cert optimisme com el conseller Lafuente va continuar els treballs iniciats al cicle de l'aigua que es duïen a terme des de fa anys i ell mateix va presentar als pressuposts de 2025 partides per a la millora del sanejament i la depuració per, entre altres coses, finançar la modernització de les xarxes de sanejament d'Eivissa. Aquest optimisme, però, es va convertir en preocupació després de la no aprovació dels pressuposts, perquè aquest finançament ha quedat enlaira.

I ara estam més preocupats encara després de veure fa un mes el Pla general d'aprofitament d'optimització d'aigües regenerades amb destinació al regadiu de les Illes Balears 2023-2027, que va presentar el passat gener -fa ..., no arriba a un mes-, on només plantegen dos projectes: per a Eivissa un projecte d'ampliació de la xarxa de reg i millora de la qualitat de l'aigua a Santa Eulària del Riu, amb un pressupost estimat d'uns 2 milions d'euros; i un segon projecte d'integració mediambiental de les infraestructures del reg amb aigües regenerades, amb un pressupost de 78.000 euros, 78.323 euros exactament. Pensam que aquesta inversió, a priori, és insuficient, sobretot per complir amb el punt 5 d'aquesta PNL,

perquè necessitam més inversió per aconseguir utilitzar l'aigua que actualment regenerada es tira a la mar.

És per aquesta preocupació que avui també és important l'aprovació d'aquesta PNL, per posar el focus en les infraestructures més prioritàries per garantir el bon ús dels recursos hídrics. Per això els presentem cinc punts, que no passaré a explicar perquè m'he quedat sense temps, però bàsicament intentem sobretot acabar amb les..., un dels punts intenta acabar amb les filtracions d'aigua, perquè hi ha dades que són..., fins i tot ja no només a Eivissa, també a Mallorca - que això ho podríem ampliar a Mallorca-, hi ha municipis, com el de Campos, on l'aigua que es perd per la xarxa supera el 70%. Això pensam que a dia d'avui, amb la situació de sequera, no ens ho podem permetre. És per això que demanam que es destini partida pressupostària suficient per modernitzar aquesta xarxa.

Pens que avui hi ha un consens polític i ciutadà per aconseguir un compromís ferm per garantir que l'aigua d'Eivissa sigui gestionada amb responsabilitat. Per això, demanam el vot favorable a aquesta proposició.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, gràcies, Sr. Guerrero. Per part del Grup Parlamentari Popular s'han presentat quatre esmenes RGE núm. [4829](#), [4830](#), [4831](#) i [4832/25](#). Per a la defensa d'aquestes esmenes té la paraula la diputada Sandra Palau, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. PALAU I BONED:

Gràcies, president. Bones tardes a tothom. Gràcies, Sr. Guerrero, per dur aquesta iniciativa sobre recursos hídrics de l'illa d'Eivissa perquè ens dóna l'oportunitat d'explicar tota la feina que estan fent referent al cicle de l'aigua.

El Govern actual ha implantat el nombre més gran de mesures preses fins ara davant la greu situació hídrica de l'illa d'Eivissa. En aquest sentit, a curt, mitjà i llarg termini, porta una llarga llista d'actuacions orientades a garantir l'abastament de la població, la millora del sanejament i la depuració i l'impuls a la reutilització en el marc de la reducció de l'impacte ambiental i la millora de l'eficiència.

Sobre la primera qüestió, s'han posat en marxa els tres dispensadors de les tres plantes dessaladores construïts el 2018 que es trobaven sense utilitzar des de la seva instal·lació i que a dia d'avui han substituït més de 35.000 metres cúbics d'aigües subterrànies; s'ha redactat i dotat i es troba en tramitació també el projecte d'ampliació de la dessaladora, actuacions prèvies per a la nova planta dessaladora de Sant Josep, que cobrirà el dèficit existent a l'illa.

Pel que fa a la segona, s'ha posat en marxa la depuradora de Sa Coma, que ja compleix els paràmetres de tractament d'aigües depurades; s'ha finalitzat la instal·lació de l'emissari, instal·lacions complementàries de Santa Eulària, i s'ha inclòs

la renovació del sanejament en alta i l'estació de bombeig de l'antiga a Sant Antoni de Portmany.

Referent a la tercera, s'han incorporat i aprovat per primera vegada a través d'ITS la instal·lació de tres plantes d'aigües regenerades per a ús urbà a les depuradores de Can Bossa a Sant Josep, les Païsses a Sant Antoni, i Santa Eulària, que seran iniciades en l'exercici actual. En el context de la reducció de l'impacte s'està retirant i estarà finalitzat abans d'aquesta temporada turística l'emissari de Talamanca. Està en procés d'adjudicació la instal·lació d'equips de recuperació energètica de la dessaladora de Santa Eulària i s'ha aconseguit una reducció de més d'un 50% de les aigües salines que ingressaven al clavegueram d'Eivissa a través de la zona de Talamanca.

Finalment, sobre la millora de l'eficiència en xarxes d'abastament, el Govern ha dotat amb la quantitat econòmica més grossa assignada fins ara als projectes municipals competents en la distribució d'aigua, de millora de xarxes i reducció de fuites. L'ajuntament de Sant Josep ha aconseguit una reducció de més d'un 7% l'índex d'aigua no registrat, fet que suposa una reducció del 25% de l'índex de pèrdues. El protocol signat el 18 de desembre passat entre la Conselleria del Mar i Cicle de l'Aigua, els ajuntaments de l'illa i el consell insular, ha conduït a l'augment rellevant del consum d'aigua dessalada a l'hivern, amb protecció dels aquífers subterranis, en augmentar fins a un cent per cent l'ús d'aquest recurs per l'Ajuntament de Santa Eulària. La bassa de reg de Sa Rota, abandonada durant les anteriors legislatures, ha estat recarregada amb aigües depurades i dessalades i es troba en disposició de ser utilitzada un cop comenci la temporada de reg, que és aproximadament cap al mes d'abril, habilitant la substitució de les aigües subterrànies que fins ara feia servir una important superfície de reg.

Totes aquestes actuacions i mesures han estat escomeses en un temps rècord, considerant la total manca de planificació prèvia i que, fins i tot, el Pla hidrològic de les Illes Balears, aprovat a principis del 2023, afirmava que a Eivissa existia un excedent de recursos subterranis, evidenciant que el que ara es manifesta com una situació d'extrema vulnerabilitat hídrica, que ho és, no havent estat considerada així a les anteriors legislatures. Som conscients que hem de seguir fent molta feina per tenir cura dels nostres recursos hídrics.

Hem presentat les esmenes als punts números 1, 2, 3 i 5 perquè, com ja hem comentat, s'està actuant i treballant, i bàsicament diu el mateix que diu la seva iniciativa, Sr. Guerrero, però diu que hem de continuar treballant.

Amb referència al punt número 4, hi votarem en contra perquè els ajuntaments no tenen cap competència en policia d'aigües i, a més, no s'ha d'instar a dur a terme accions que ja es duen a terme, qualsevol extracció il·legal ja és perseguida i sancionada.

No sé si volen que detalli com quedaran exactament les esmenes, no fa falta.

Simplement sí que volia fer constar que hem vist que MÉS per Mallorca ha presentat una esmena i nosaltres, si l'acceptem, hi votarem en contra, però, més que res, perquè s'insti el

Govern balear i el Consell d'Eivissa a escometre totes les mesures possibles..., o sigui, nosaltres aprovaríem “escometre totes les mesures possibles contra l'oferta il·legal i l'intrusisme turístic”, pel fet que ja hi treballa durament el consell insular, però així com està redactada no, perquè realment no s'ajusta a la realitat, perquè justament a l'illa d'Eivissa hem decrescut els darrers anys en 9.000 places turístiques a l'illa d'Eivissa. Per tant, és l'única illa de les Balears en la qual hem decrescut. Per tant, creiem que contra el que s'ha de lluitar és contra l'oferta il·legal i l'intrusisme turístic.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, diputada. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, s'ha presentat l'esmena RGE núm. 4844/25 i per a la seva defensa té la paraula el diputat Ferran Rosa, per un temps de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. I a mi em disculparà, la Sra. Pocoví, però, com a diputat de Mallorca, crec que també puc intervenir en qüestions relatives a la resta d'illes, entre d'altres coses perquè represent la sobirania de les Illes Balears, en el seu conjunt, en aquest cas també els ciutadans d'Eivissa que, encara que no hagin votat el meu partit, crec que alguns es poden sentir interpel·lats tot i sigui per la meua ideologia i la del meu partit.

Vagi per dit que nosaltres donarem suport a la iniciativa del Sr. Guerrero, perquè som plenament conscients de la situació crítica que viu l'illa d'Eivissa en matèria de recursos hídrics. I és una situació crítica la que viu l'illa a Eivissa en matèria de recursos hídrics, però ben igual que és una situació crítica la que viu l'illa d'Eivissa en matèria de residus, que té un abocador que acaba la seva vida útil el 2028, sense que no s'hagi pres cap mesura per frenar l'abocament descontrolat de residus sense recollida selectiva prèvia o sense tractament previ. Ben igual que té una situació crítica en matèria d'energia, que Red Eléctrica de España ens diu que a l'any 2027 la capacitat d'abastiment d'energia elèctrica a l'illa no serà suficient, precisament perquè té un creixement de demanda any rere any, ben igual que té una situació crítica en matèria de cotxes, ben igual que té una situació crítica en matèria de falta d'equipament, ben igual que té una situació crítica amb tantes altres coses.

I no és que l'illa d'Eivissa i els eivissencs tinguin una sort particularment dolenta o una mala fortuna i hagin patit un càstig diví a la seva situació, sinó que tenen, per desgràcia pateixen un excés de moltes coses, i tenen un excés de creueristes i tenen un excés de nombre de vols, i tenen un excés del nombre de turistes, i tenen un creixement poblacional que any rere any bat rècords, i tenen un excés de cotxes que arriben a l'illa. I jo, la Sra. Palau ens diu que, bé, que és l'única illa que decreix i decreix en nombre de places, però, bé, mentre decreix el nombre de places en 9.000 places que no existien i que simplement desapareixen d'una borsa, que era una entelèquia legal, mentre això passa, any rere any, el nombre de vols augmenten i el nombre de passatgers que arriben a l'illa

augmenten, i any rere any, el nombre de creueristes augmenta, i any rere any el nombre de pous il·legals augmenta, i any rere any en nombre de finques en sòl rústic de luxe que exploten els aqüífers augmenta.

I, és clar, no és que l'illa d'Eivissa pateixi una mala fortuna que l'impedeixi afrontar la capacitat hídrica, o afrontar la suficiència energètica, o afrontar la capacitat del tractament de residus, és que el Govern de l'illa d'Eivissa, que en aquest cas és del Partit Popular, des de fa cinc anys, però que ha estat, tradicionalment, del seu partit polític, no ha fet absolutament res per adaptar les capacitats de les infraestructures de l'illa al model que suposadament vol tenir, que és contrari al que jo defens com a partit, que jo crec que s'ha de defensar, i defensar com a MÉS per Mallorca, el decreixement turístic.

I creiem que Eivissa no pot seguir creixen poblacionalment de la manera com creix, ben igual que tampoc no ho pot fer Mallorca, Menorca o Formentera.

Però, és que, és clar, el que no es pot fer és voler créixer fins a l'infinit i després constatar que ens falten tots els recursos del món i que, a més a més, els volem extrapol·lar.

La Sra. Palau plantejava que ens falten, vull dir que les dues darreres legislatures no s'ha fet absolutament res, i jo li voldré recordar que el primer estiu del pacte de govern del 2015 es va declarar la situació de sequera a l'illa d'Eivissa; que a l'any 2016 es va iniciar la interconnexió de les dessaladores que, per molt que existien, no estaven interconnectades, i vostè, Sra. Palau, ho coneix bé. Ben igual que la situació de la bassa de reg de Sa Rota no devia ser culpa exclusiva de l'anterior govern i, en particular, del director general d'Agricultura, no ho devia fer tan malament si vostès l'han nomenat com a director general d'Agricultura.

Per tant, hi ha qualche cosa que no acab d'entendre, o era tot nefast la passada legislatura, o venim aquí a parlar més aviat dels altres, en lloc de mirar de posar remei i fil a l'agulla a les qüestions. I jo crec que, en aquest sentit, els plantejaments i les propostes que fa el Sr. Guerrero crec que són encertats, és el que ens demana la societat civil i, en aquest cas, l'Aliança per l'Aigua, van en la línia de posar fre als pous il·legals i controlar precisament el consum desafortat que tenen els usos que no s'haurien de privilegiar, i crec que van en la línia que toca.

Ara bé, res d'això no servirà si no fem un plantejament de decreixement turístic.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rosa. Passam al torn de fixació de posicions, en aquest cas té la paraula el Grup Parlamentari Mixt, el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Totalment d'acord amb l'orientació de la proposició no de llei i les mesures, crec que tots compartim que aquest és un dels principals problemes que

tenim plantejats i, per tant, jo no sé si amb la redacció original, amb les esmenes, que quedí clar, perquè això ja s'està fent, em sembla secundari, crec que hem de donar suport a totes aquestes mesures.

També d'acord amb el Sr. Rosa que tot això fa temps que s'hi treballa, no només a l'illa d'Eivissa sinó a la resta d'illes, i que, al final, som els partits que defensem que disminueixi el consum els que, de fet, complementem aquestes mesures amb una visió de sostenibilitat. Perquè si en fer aquestes mesures, és una mica amb la mateixa filosofia que la conselleria vol fer una nova dessaladora a Menorca perquè pugui continuar augmentant el consum, doncs no ens en sortirem.

En tot cas, i en resum, votarem a favor de tots els punts de la proposició.

Gràcies president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Tenim la possibilitat de fer una suspensió. D'acord, no la fem. I, per tant, té la paraula el diputat Marc Guerrero, per un temps de cinc minuts, per posicionar-se sobre les esmenes i fixar la posició sí.

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Gracias, presidente. A veure, reconeixem i agraïm el suport general a aquesta proposta, ja els anunciam que acceptarem les esmenes perquè, com bé diu el Sr. Castells, les esmenes van en línia del redactat de la mateixa proposició no de llei, és indiferent ara si ja s'hi treballa, doncs nosaltres ho posam en valor. Així com el Grup Parlamentari Popular moltes vegades ens du proposicions no de llei de coses que ja fa el Govern, doncs, aquí, quan nosaltres pensam que, com bé he dit, i la Sra. Palau ha fet tot un llistat de qüestions que se suposa que ja fa el Govern, moltes de les quals ja les havia fetes o les feia o les tenia previstes l'anterior govern. De fet, li podria posar diversos exemples, o fins i tot l'emissari de Talamanca, no vull recordar la història de l'emissari de Talamanca, no és que ara es posen la medalla que retiraran l'emissari de Talamanca, que sobra; no, és que el Partit Popular es va negar durant molts d'anys perquè han de canviar l'emissari de Talamanca. Va haver d'arribar el govern progressista a la legislatura, i t'ho dic i us ho dic perquè a mi em va tocar en primera persona, perquè era a la conselleria que ho va dur, perquè això va ser la consellera Pilar Costa, quan era a Presidència, la que va liderar el canvi de la modificació de l'emissari de Talamanca, cosa que ens va costar molt, i el Partit Popular, a l'anterior legislatura, es va negar a fer-ho per la via d'emergència, que era el Sr. Company, ho vull recordar, que ho liderava.

El tema de la bassa de Sa Rota, doncs la bassa de Sa Rota, evidentment, doncs segurament és un fracàs de tots, perquè si tenim una... aquí tenc la data que es va construir la base de Sa Rota, a l'any 1989, doncs si la posen en marxa de forma definitiva 30 anys després, segurament tots tenim part de culpa. És per això que aquesta iniciativa no té interès, ni vol mirar enrere, ni parlar del que es fa, ni no, perquè si a dia d'avui encara tenim que... la dada que he donat abans, si es tiren a la mar 10 vegades d'aigua regenerada més de la que fan servir el

total d'agricultors d'Eivissa. Per tant, alguna cosa no hem fet tots bé, perquè ara han construït durant molts anys una depuradora que el Govern d'Espanya o el Govern central de Pedro Sánchez, Sra. Pocoví, per fi, ara ja l'ha entregada al Govern balear, per tant, alguna cosa bé es fa.

I com molt bé ha dit el Sr. Rosa, la interconnexió de les dessaladores també és una obra que també va costar molt de temps fer i la va fer el govern progressista. Doncs, sí, jo que sé, pens que per això vostès també es presenten a eleccions, per intentar... no per mirar el passat, sinó intentar millorar les coses i millorar i ampliar i ser responsable de solucionar coses de cara al futur, perquè si no jo no em presentaria a eleccions si fos vostès.

I res, el tema de les esmenes ja hem reiterat que acceptarem totes les esmenes, també la del Sr. Rosa.

I, per acabar, vull agrair des d'aquí i donar tot el suport al sector agrari que, al final, és el que més pateix aquesta situació de sequera, perquè és el que s'ha d'adaptar en temps rècord a aquesta nova situació climàtica, i pens que tot el suport que els donem és poc.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Una vegada acabat el debat, podem passar a votar la Proposició no de llei RGE núm. 13919/24. Crec que podríem votar conjuntament els punts 1, 2, 3 i 5, amb les esmenes, i després votariem el 4 i el 6, bé, el 6, amb l'esmena del Grup MÉS. Va bé així, votar conjuntament els punts 1, 2, 3 i 5, modificats amb les esmenes? Molt bé.

Doncs, en primer lloc, votam els punt 1, 2, 3 i 5. Fem una votació separada? Molt bé.

Votam el punt 1, el punt 2 i el punt 5, modificat amb les esmenes, les 4829, 4830 i 4832/25.

Molt bé, vots?

LA SRA. SECRETÀRIA:

13 vots a favor.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, s'aproven aquests tres punts amb les esmenes.

Ara passam a votar el punt 3, amb l'esmena 4831. Votam.

LA SRA. SECRETÀRIA:

12 vots a favor y 1 voto en contra.

EL SR. PRESIDENT:

Queda també aprovat el punt 3, amb l'esmena 4831.

I ara podríem passar a votar, conjuntament, si va bé, el punt 4 de la proposició i l'esmena del Grup MÉS, que és un nou punt.

Molt bé, passam a votar conjuntament. Votam.

LA SRA. SECRETÀRIA:

6 votos a favor y 7 votos en contra.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, doncs quedarien rebutjats els punt 4 i l'esmena 4844 del Grup MÉS.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 13919/24, relativa a protecció i gestió sostenible dels recursos hídrics a l'illa d'Eivissa, el punt 1, el punt 2, el punt 3, el punt 5, amb les quatre esmenes que els afecten.

Molt bé, no havent-hi més assumptes a tractar, aixecam la sessió. Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
